

מאת אורי אבנרי

אוקטובר 1971

כמו צוללת

מתחת למים

השבוע התחילה המחצית השנייה של תקופת כהונת הכנסת השביעית — ועימה השנה השביעית של כנסת.

במושב שלפנינו, צפויים לנו כמה מאבקים קשים. הוא נפתח בוויכוח מדיני — בו יהיה מוטל עלינו להשמיע את קריאת-התגר שלנו על מדיניות הסיפוח, שעליה הכריז משה דיין בגלוי בימי הפגרה. כנגדה, יהיה עלינו להעלות מחדש את הדרך לשלום, ובמיוחד את הפיתרון הפלסטיני — פיתרון שסיכוייו גברו בחודשים האחרונים, כפי שנוכחנו לדעת בסיוורנו המקיפים בשטחים המוחזקים בשבועות האחרונים.

יתכן כי במרכז המושב יעמדו דווקא העניינים הסוציאליים — וכאן צפוי לנו מאבק קשה נגד חוקי איסור-השבתות, שהוכנו עליידי הממשלה בימי הפגרה. יהיה עלינו להסביר לכנסת — ובעיקר לציבור

הרחב — את עקרונות החופש והצדק, שניטשטשו בשטח זה לגמרי בשטיפת-מוח שיטתית.

בימי הפגרה לא נחננו. עסקנו בהכנת שורה של הצעות-חוק, אותן נניח על שולחן הכנסת בשבועות הקרובים.

ערכנו מחקר מדוקדק בשטחים המוחזקים, וקיימנו שורה ארוכה של מגעים עם מנהיגי הפלסטינים, כדי להצטייד בתחושות לקראת המאבק המדיני.

קיימנו בתוך תנועתנו דיון נוקב לגיבוש תפיסתנו הסוציאליסטית.

וכל אותה עת עסקנו, כמו תמיד, בהגשת שאילתות שונות.

בדו"חות הרגילים, בימי המושב, אין לי פשוט אפשרות להקדיש שטח מתאים לפירוט מאות ה"שאלות שאנו מגישים במשך השנה, תשובות השרים, השאלות הנוספות והתשובות. השאלות הפכה, איכ"שהו, לבת החורגת של מדור זה.

אין זה מגיע לה. כי השאלות היתה ונשארה אחד מכלי-הנשק העיקריים שלנו. אף שלא פעם משיב השר הנשאל תשובה מתחמקת, ואפילו כוזבת בידו-עין, הרי השאלות עושה את שלה. שום משרד ממשלתי אינו מתייחס באדישות לשאלות, וכל שאילת-תה גורמת לתכונה רבה בקרב הביורוקרטיה.

לא פעם, תוך נסיון לטשטש עיקבות מעשה שלי, לי, נאלץ השר עצמו להיכנס לעובי הקורה, וכתוצאה מכך הוא נוזף בפקידים שהכניסוהו לבוך, נמצא תיקון לעוול, או שיפור לנוהל נפסד.

מכל זה מגיעים רק הדים קלושים לאולם הכנסת. אולם השאלות דומה לצוללת — היא עושה את שלה גם כשאינה נראית על פני המים.

אנצל השבוע את המדור הזה, לפני חידוש הדיווח על ישיבות הכנסת, כדי למסור במלואן כמה מן השאלות שהגיש אמנון זכרוני, בשם הסיעה, בימי הפגרה.

נדמה לי שהן נותנות תמונה די מדויקת על מיגור זה של פעולתנו.

מה הציע

משה דיין?

אז: שר הביטחון

העיתונות של יום 20.8.71 מביאה את דברי שר הביטחון, שנאמרו בהרצאה בסיום קורס קציני פיקוד ומטה של צה"ל.

בהרצאתו קבע שר הביטחון, כי "עלינו לראות את עצמנו גם בשטחים המוחזקים כממשלת-קבע, לתכנן ולבצע את כל הניתן, ולא להשאיר אופציות פתוחות ליום השלום." בהמשך דבריו קבע שר הביטחון, כי "עלינו לשים את הדגש בפעולותינו על עשייה חד-צדדית שלנו ועל פעולה מיידית."

הנני מבקש לדעת:

- (1) האם הדברים המובאים לעיל נאמרו עליידי שר הביטחון?
- (2) האם הדברים דלעיל היו בגדר זיעה פרטית, או שדברי שר הביטחון נאמרו על דעת הממשלה כולה?
- (3) האם הביא שר הביטחון לממשלה, או לשרים הנוגעים בדבר, הצעות כלשהן לעשייה חד-צדדית

דיין נואם

20.8.71, כי נאומו של שר הביטחון מעורר תגובה חריגה בחו"ל.

בדיווחו מציין הניו-יורק טיימס, כי נוסף על מדינות ערב, מתנגדות רוב ממשלות המערב לנקיטת צעדים יש-ראליים, במטרה לשוות אוסי קבוע יותר לכיבושים של 1967.

הנני מבקש לדעת:

- (1) האם בעקבות דברי שר הביטחון נתבקש משרד החוץ למסור לנציגי מדינות והעיתונות העולמית הבהרות לגבי דברי שר הביטחון?
- (2) אם נמסרו תגובות מטעם משרד החוץ — מה היו התגובות?
- (3) האם נתקבלו במשרד החוץ תגובות כלשהן בעקבות דברי שר הביטחון? אם נתקבלו — מה היו התגובות?

מה דעת גולדה

על דברי דיין?

אז: ראש הממשלה

הנני מבקש לדעת:

- (1) האם תואמו מראש דבריו של שר הביטחון, שנאמרו ביום 19.8.71 בפני בוגרי ביה"ס לפיקוד ומטה של צה"ל, עם ראש-הממשלה?
- (2) האם הוסמך שר הביטחון עליידי ראש-הממשלה להשמיע דבריו, ובכללם הצהרתו כי "עלינו לראות את עצמנו גם בשטחים המוחזקים כממשלת-קבע"?
- (3) האם לאחר השמעת דבריו הנ"ל של שר הביטחון, הביעה ראש-הממשלה את הסכמתה להם? אם לא הביעה ראש-הממשלה את הסכמתה לדברי שר הביטחון, האם נידונו ההצהרות שנמסרו עליידי שר הביטחון בין ראש-הממשלה לבין שר הביטחון, לאחר שנתפרסמו ברבים?

כמה פעמים

נסע אלמוגי?

אז: שר העבודה

- (1) מאז תחילת שנת 1970, כמה פעמים יצא כב' השר לחו"ל? לאילו ארצות היתה כל נסיעה, כמה זמן נמשכה השתייה, ומה היתה מטרת כל ביקור וביקור?

"הנני מבקש לדעת..."

- (2) האם הנסיעות דלעיל נעשו במיסגרת תפקידו של השר כשר-העבודה, או בתוקף תפקיד אחר כלשהו?

הנמועים ושואיהם

של בצועי צה"ל?

אז: שר הדתות

ידוע לי כי מצויה במשרד כב' רשימה של פצועי צה"ל, שנפגעו כוח-הגברא שלהם. הנני מבקש לדעת:

- (1) האם הידיעה דלעיל נכונה?
- (2) מי העביר למשרד-הדתות אינפורמציה זו?
- (3) לאילו מטרת מרכז אצלו משרד הדתות אינפורמציה זו?
- (4) מהו השימוש שעושה משרד-הדתות בחומר שנאסף אצלו? האם עלי-סוד חומר זה נמנעים נישואין או מועברת אינפורמציה לבנות-זוג?

כמה פעמים

נסע בורג?

אז: שר הפנים

- (1) מאז החל בכהונתו שר הפנים הנוכחי — כמה פעמים יצא מישראל, לאילו ארצות היתה כל נסיעה, כמה זמן נמשכה כל שהייה?
- (2) האם הביקורים בחו"ל נעשו במיסגרת תפקידו של כב' השר כשר-הפנים, או במיסגרת אחרת כלשהי? אם כן — מהי המיסגרת האחרת?

"פאנטום" בפעולה

ופעולה מיידית? אם הובאו הצעות — מה היו הצעות?

האם הזיקו

דברי דיין?

אז: שר החוץ

ב-19.8.71 הירצה שר הביטחון בפני בוגרי המחזור ה-17 של בית-הספר הביטחוני לפיקוד ומטה של צה"ל. בדבריו קבע שר הביטחון כי "עלינו לראות את עצמנו גם בשטחים המוחזקים כממשלת-קבע." בעיקבות דבריו אלה, כתב הניו-יורק טיימס של יום